

საგანი: საქართველოს და მსოფლიოს ისტორია

სწავლა-სწავლების მიზნები:

საგნის „საქართველოს და მსოფლიო ისტორია“ სწავლა-სწავლების მიზანია:

- საქართველოს და კაცობრიობის ისტორიის მიმართ ინტერესის გაღვივება;
- ადამიანის, საზოგადოებისა და სახელმწიფოს განვითარების გზის შესწავლა, ისტორიულ პროცესების მამოძრავებელი ძალების წარმოჩენა;
- მოსწავლეებში პატრიოტული/სამოქალაქო თვითშეგნების ჩამოყალიბება ქართული სახელმწიფოებრიობის ისტორიის, მნიშვნელოვანი ისტორიული პიროვნებების/ისტორიული გმირების მოღვაწეობის, მათი ღვაწლისა და დამსახურების გაცნობის გზით;
- ნაციონალურ და ზოგადსაკაცობრიო კულტურათა თავისებურებების, როგორც ისტორიული პროცესის შედეგის, წარმოჩენა; რეგიონული და გლობალური განვითარების პროცესის მახასიათებლების/თავისებურებების ჩვენება;
- ისტორიული მოვლენის, ისტორიული პიროვნების მოღვაწეობის შესახებ მულტიპერსპექტიული ხედვის ჩამოყალიბება;
- ეროვნული იდენტობის განვითარება; ისტორიულ მაგალითების გათვალისწინებით, პიროვნული, საზოგადოებრივი, ეროვნული და ზოგადსაკაცობრიო ღირებულებების ჩამოყალიბება; დემოკრატიის საერთაშორისოდ აღიარებული პრინციპების სახელმწიფოებრიობასთან, პატრიოტიზმთან და ადამიანთა ჰარმონიული თანაცხოვრების იდეასთან კავშირში დანახვა;
- ისტორიული ფაქტებზე, მოვლენებზე თუ პროცესებზე დაფუძნებით, სულიერი და მატერიალური ღირებულებების კრიტიკულად განხილვის გზით, საკუთარი მსოფლმხედველობის განვითარება და მოქალაქეობრივი პასუხისმგებლობის ჩამოყალიბება.

ა) სწავლის შედეგები - საბაზო საფეხური:

საგნის საბაზო საფეხურის შედეგების მიღწევის/კომპეტენციების განვითარების საფუძველს ქმნის ცნებების „ისტორიული წყარო“, „დრო (ისტორიული პერიოდი)“, „სივრცე“ (ტეროტორია, გარემო)," საზოგადოება", "ძალაუფლება", „ისტორიული მოვლენა/პროცესი“ ურთიერთდაკავშირებული გააზრება. მათი გააზრების საფუძველზე მოსწავლეს შეუძლია.

სწავლის შედეგი	შედეგის მიღწევის ინდიკატორები მოსწავლეს შეუძლია:	სამიზნე ცნების მოცულობა მოსწავლე აცნობიერებს რომ:
(1) სხვადასხვა ისტორიულ ეპოქასთან დაკავშირებული ისტორიული მოვლენა- პროცესების გაანალიზება ისტორიული წყაროების გამოყენებით მულტიპერსპექტიული მიდგომების ჩამოსაყალიბებლად	<ul style="list-style-type: none"> ➤ სხვადასხვა ტიპის წყაროს ურთიერთდაკავშირებული გამოყენება კონკრეტული ისტორიული მოვლენის/პროცესის დასახასიათებლად; ➤ ისტორიული წყაროების ერთმანეთთან შედარება სანდოობისა და შინაარსის მიხედვით; ➤ შესწავლის ობიექტად შერჩეული მოვლენის ამსახველი ისტორიული წყაროების კლასიფიკაცირება არსებითი მახასიათებლების მიხედვით (მაგალითად, შექმნის მიზანი და პერიოდი); ➤ ფაქტორების გამოკვეთა, რომელიც შესწავლის ობიექტად შერჩეული ისტორიული წყაროს სანდოობას განაპირობებს; ➤ ისტორიული წყაროს/წყაროების სანდოობასთან დაკავშირებით საკუთარი მოსაზრებების დასაბუთება; ➤ განჭვრეტა - როგორ შეიცვლებოდა კონკრეტული ისტორიული წყაროს შინაარსი/ხასიათი პერსპექტივის (მაგალითად, ავტორის ინტერესები/ვინაობის) შეცვლის შემთხვევაში. 	<p>სამიზნე ცნება "ისტორიული წყარო" - წარსულის შესწავლისას ისტორიკოსები სხვადასხვა ტიპის წყაროებს (ნივთიერს, ეთნოგრაფიულს, წერილობითს, ლინგვისტურ, აუდიო-ვიდეო, ფოტო-ფონო-დოკუმენტებს) იყენებენ.</p> <p>ყველა წყარო ერთნაირად სანდო <u>არ არის</u>. მათზე დაფუძნებით ისტორიკოსები ხშირად განსხვავებულ დასკვნებს აკეთებენ. წერილობითი წყაროების სანდოობაზე მსჯელობისას, როგორც წესი, ყურადღებას აქცევენ შემდეგ გარემოებებს: а) არის თუ არა ავტორი მოვლენების თვითმხილველი - წყარო პირველადით თუ მეორადი; (ბ) ვინ არის ავტორი - რა მიზანი და მოტივაცია აქვს მას.</p> <p>სამიზნე ცნების „ისტორიული წყარო“ გათავისება საფუძველს ქმნის მომიჯნავე საგნების სამიზნე ცნებების გასააზრებლად (ქართული ენა და ლიტერატურა (სამიზნე ცნება: „ტექსტი“, „კონტექსტი“).</p>

<p>(2) ისტორიული ეპოქის უნიკალობის შესახებ მსჯელობა სულიერი და მატერიალური ღირებულებების კრიტიკულად გასაზრებლად, საქართველოსა და მსოფლიო ისტორიის მიმართ ინტერესის გასაღვივებლად</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ისტორიული ეპოქის გამთლიანებული სურათის შექმნა კულტურის სხვადასხვა ელემენტის ურთიერთდაკავშირების გზით (მაგალითად, მსოფლმხედველობის, პოლიტიკური კულტურის, მატერიალური კულტურის ძეგლების ურთიერთდაკავშირების გზით); ➤ სხვადასხვა ისტორიული ეპოქის/პერიოდის ერთმანეთთან შედარება არსებითი ნიშან-თვისებების მიხედვით (მაგალითად, ტექნოლოგიების განვითარების დონე, რელიგიური ოწმენა-წარმოდგენები); ➤ სხვადასხვა ქვეყანაში/ისტორიულ პერიოდში არსებული დროის აღრიცხვის სისტემების ერთმანეთთან შედარება; ➤ ფაქტორების/მიზეზების ახსნა, რომლებმაც კონკრეტული ეპოქის ფორმირება/ცალკე ისტორიულ ეპოქად გამოკვეთა განაპირობა; ➤ საკუთარი მოსაზრებების დასაბუთება ისტორიული ეპოქის მახასიათებლებთან და მათი ჩამოყალიბების პროცესთან დაკავშირებით; ➤ პერიოდიზაციის ორიგინალური სისტემის შექმნა შესწავლის ობიექტად შერჩეული ისტორიული მოვლენის/პროცესის/ ეპოქის/ქვეყნის ისტორიის დასახასიათებლად. 	<p>სამიზნე ცნება "დრო (ისტორიული პერიოდი)" - ისტორია დროში მიმდინარე ცვლილებების შემსწავლელი დარგია. ისტორიის სხვადასხვა ეტაპზე ადამიანებს განსხვავებული დამოკიდებულება ჰქონდათ დროის მიმართ: იყენებდა დროის აღრიცხვის სხვადასხვაგვარ სისტემებს; გამოყოფდნენ სხვადასხვა პერიოდებს ეთნიკური ჯგუფის/კაცობრიობის ისტორიაში.</p> <p>თანამედროვე ეტაპზე ყველაზე მეტად გავრცელებულია კაცობრიობის განვლილი წარსულის დაყოფა ისტორიულ ეპოქებად (პრეისტორია, ძველი მსოფლიოს ისტორია, შუა საუკუნეების ისტორია, ახალი ისტორია, უახლესი ისტორია) და არქეოლოგიურ პერიოდებად (ქვის ხანა, ბრინჯაოს ხანა, რკინის ხანა).</p> <p>ამ ისტორიულ ეპოქებში/პერიოდებში განსხვავებული იყო საზოგადოების მოწყობა, მსოფლმხედველობა, ტექნოლოგიები და ადამიანების ყოველდღიური ცხოვრება.</p> <p>სამიზნე ცნების "დრო (ისტორიული პერიოდი)" გათავისება საფუძველს ქმნის მომიჯნავე საგნების სამიზნე ცნებების გასააზრებლად (ქართული ენა და ლიტერატურა (სამიზნე ცნება: „კონტექსტი“), მუსიკა (სამიზნე ცნება - "მუსიკალური ეპოქა"), ვიზუალური ხელოვნება (სამიზნე ცნება - "სხვადასხვა ეპოქის, ქვეყნის, კულტურის, მიმდინარეობის, სტილის ხელოვნება"), გეოგრაფია (სამიზნე ცნება - მოსახლეობა, მეურნეობა).</p>
--	---	---

<p>(3) საზოგადოების განვითარებაზე გეოგრაფიული გარემოს ზეგავლენის შესახებ მსჯელობა საზოგადოების განვითარების კანონზომიერებების გასააზრებლად; რეგიონული და გლობალური განვითარების პერსპექტივის წარმოსაჩენად</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ საზოგადოების მახასიათებლების დაკავშირება ქვეყნის/მხარის/რეგიონის გეოგრაფიულ და კლიმატურ პირობებთან; ➤ სხვადასხვა გეოგრაფიული სივრცის ერთმანეთთან შედარება ბუნებრივი პირობებისა და ისტორიული მნიშვნელობის მიხედვით; ➤ სხვადასხვა ისტორიულ პერიოდში ერთი და იმავე გეოგრაფიული სივრცის მნიშვნელობის შედარებითი დახასიათება (მაგალითად, რით და რატომ იყო მნიშვნელოვანი კავკასია ისტორიის სხვადასხვა ეტაპზე); ➤ მიზეზების ახსნა, რომლებმაც შესწავლის ობიექტად შერჩეული ისტორიულ-გეოგრაფიული სივრცის ფორმირება/მნიშვნელობის ზრდა/დაკანიზება განაპირობა. ➤ საკუთარი მოსაზრებების დასაბუთება საზოგადოების განვითარებაზე კლიმატური პირობების ზეგავლენასთან/ამა თუ იმ გეოგრაფიული სივრცის მნიშვნელობასთან დაკავშირებით; ➤ ვარაუდი გამოთქმა - როგორ შეიცვლებოდა კონკრეტული პერიოდის/ქვეყნის/ცივილიზაციის ისტორია განსხვავებული კლიმატური/გეოგრაფიულ პირობების არსებობის შემთხვევაში. 	<p>სამიზნე ცნება "სივრცე (ტერიტორია, გარემო)" - გეოგრაფიული გარემო, ისევე როგორც ცოდნა გეოგრაფიული გარემოს შესახებ, მნიშვნელოვან ზეგავლენას ახდენს საზოგადოებების განვითარებაზე. გარემო ხშირად განსაზღვრავს საზოგადოების მახასიათებლებს, კლიმატური პირობების ცვლილება კი მნიშვნელოვან ზეგავლენას ახდენს ისტორიულ პროცესზე.</p> <p>სხვადასხვა ისტორიულ პერიოდში სხვადასხვა ისტორიულ-კულტურული სივრცე იძენდა განსაკუთრებულ მნიშვნელობას. ამა თუ იმ ტერიტორიის მნიშვნელობის ზრდას/დაკინებას როგორც წესი ეკონომიკური, რელიგიური და სტრატეგიული ხასიათის მიზეზები განაპირობებდა.</p> <p>სამიზნე ცნების "სივრცე (ტერიტორია, გარემო)" გათავისება საფუძველს ქმნის მომიჯნავე საგნების სამიზნე ცნებების გასააზრებლად (გეოგრაფია (სამიზნე ცნება - მოსახლეობა, მეურნეობა, გეოგრაფიული გარსი), მოქალაქეობა (სამიზნე ცნება - საზოგადოება)).</p>
---	---	--

<p>(4) წარსულსა და თანამედროვეობაში არსებული საზოგადოებების მახასიათებლების / თავისებურებების შესახებ მსჯელობა საკუთარი მსოფლმხედველობის გასავითარებლად; კულტურათა თავისებურებების, როგორც ისტორიული პროცესის შედეგის, გასააზრებლად</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ კონკრეტული საზოგადოების დახასიათება მისი შემადგენელი ელემენტების (მაგალითად, სოციალური ფენები, პოლიტიკური ელიტა) შესახებ ინფორმაციის ურთიერთდაკავშირების გზით; ➤ სხვადასხვა საზოგადოების ერთმანეთთან შედარება არსებითი ნიშან-თვისებების მიხედვით (მაგალითად, ღირებულებები, რომელიც საზოგადოებას ამთლაანებს, რომელი სოციალური ფენები იკვეთება საზოგადოების წიაღში, ვინ არის აღქმული „კულტურულ სხვად“) ➤ კონკრეტული საზოგადოების ჩამოყალიბების/ განვითარების/კოლაფსის/დაკნინების მიზეზების ახსნა; ➤ საკუთარი მოსაზრებების დასაბუთება საზოგადოების მახასიათებლებთან/საზოგადოების განვითარების პროცესთან დაკავშირებით; ➤ ვარაუდის გამოთქმა - როგორ განვითარდებოდა საზოგადოება ისტორიის სხვადასხვა ეტაპზე უარყოფილი იდეების რეალიზების შემთხვევაში (მაგალითად, წარმატებული რომ ყოფილიყო ყუთლოვარსლანის დასის გამოსვლა). 	<p>სამიზნე ცნება "საზოგადოება" - ისტორიულად მრავალი საზოგადოება არსებობდა. ისინი ერთმანეთისგან განსხვავდებოდნენ კომპლექსურობის ხარისხით (ზომა, სოციალურ ფენებად დაყოფა, შრომის დანაწილება); ჰქონდათ ერთმანეთისგან განსხვავებული ცხოვრების წესი/ყოველდღიური ცხოვრება, მსოფლმხედველობა (სოციალური ნორმები, იდენტობის განმსაზღვრელი ნიშნები, "კულტურული სხვისადმი" დამოკიდებულება) და ფასეულობათა სისტემა.</p> <p>სამიზნე ცნების "საზოგადოება" გათავისება საფუძველს ქმნის მომიჯნავე სამიზნე ცნებების გასააზრებლად (მოქალაქეობა (სამიზნე ცნება „საზოგადოება“), გეოგრაფია (სამიზნე ცნება - მოსახლეობა, მეურნეობა)).</p>
---	--	---

<p>(5) სახელმწიფოს და საზოგადოებრივი ინსტიტუციების, მმართველობის სისტემების და ძალაუფლების სიმბოლოების შესახებ მსჯელობა სხვადასხვა ისტორიულ პერიოდში ძალაუფლებისთვის ბრძოლის თავისებურებების გასააზრებლად; მოქალაქეობრივი პასუხისმგებლობისა და დემოკრატიის საყოველთაოდ აღიარებული პერიოდის განვითარებაზე;</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ძალაუფლების სიმბოლოებისა და ბერკეტების დაკავშირება კონკრეტულ საზოგადოებაში/საზოგადოებრივ კონკრეტულ გაზიარებულ ღირებულებთან; ➤ ისტორიის სხვადასხვა ეტაპზე არსებული მმართველობის სისტემის, სასამართლოს, ძალაუფლების სიმბოლოების, ხელისუფლებისთვის ბრძოლის ფორმების ერთმანეთთან შედარება; ➤ სხვადასხვა ისტორიული პერიოდისთვის დამახასიათებელი კონფლიქტების/კონფლიქტის განსხვავებული დეტალების გამოკვეთა - განსხვავებების განმაპირობებელი მიზეზების ახსნა; ➤ საკუთარი მოსაზრებების დასაბუთება სხვადასხვა ისტორიულ პერიოდში ძალაუფლებისთვის ბრძოლის თავისებურებებთან დაკავშირებით; ➤ მოსაზრებების გამოთქმა პოლიტიკური სისტემის გაუმჯობესებასთან დაკავშირებით - მაგალითად, მსჯელობა იმაზე, თუ რა შემთხვევაში შეიძლება იყოს მმართველობა უფრო ეფექტური და ჰუმანური. 	<p>სამიზნე ცნება "ძალაუფლება" - სიტყვა "ძალაუფლება" წარმოაჩენს ადამიანის შესაძლებლობას ზეგავლენა მოახდინოს პროცესების / საზოგადოების განვითარებაზე.</p> <p>სხვადასხვა ისტორიულ ეპოქაში ძალაუფლებისთვის ბრძოლა სხვადასხვა ფორმით მიმდინარეობდა. იცვლებოდა: სოციალური სტრუქტურები, საზოგადოებრივი პრობლემების დღის წესრიგი, პოლიტიკური ელიტების ინტერესები, ძალაუფლების სიმბოლოები, სახელისუფლებო სტრუქტურები, მმართველობის ფორმები და ხელისუფლების ლეგიტიმაციის განმსაზღვრელი იდეები.</p> <p>თანამედროვე დემოკრატიულ სახელმწიფოში ხელისუფლების წყაროა ხალხი. ხალხი ირჩევს ხელისუფლებას მოქალაქეების უფლებების დაცვისთვის ქვეყნის/სახელმწიფოს განვითარების უზრუნველსაყოფად.</p> <p>სამიზნე ცნების "ძალაუფლება" გათავისება საფუძველს ქმნის მომიჯნავე საგნების სამიზნე ცნებების გასააზრებლად (მოქალაქეობა (სამიზნე ცნება „დემოკრატია“), გეოგრაფია (სამიზნე ცნება - მოსახლეობა, მეურნეობა).</p>
---	---	---

<p>(6) ისტორიული მოვლენის/პიროვნების შესახებ მსჯელობა როგორც კონკრეტული ისტორიული ეპოქის პერსპექტივიდან და ისე დღევანდელი გადასახედიდან თანამედროვე სოციალურ- პოლიტიკური მოვლენების სიღმისეულად გასააზრებლად</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ შესწავლის ობიექტად შერჩეულ ისტორიულ მოვლენასთან დაკავშირებული ფაქტებისა და მოვლენების ურთერთდაკავშირებულად აღწერა; ➤ სხვადასხვა ისტორიული მოვლენის/პროცესის ერთმანეთთან შედარება არსებითი ნიშან-თვისებების მიხედვით (მაგალითად, პიროვნული ფაქტორის მნიშვნელობა, სოციალური ფონი); ➤ შესწავლის ობიექტად შერჩეული ისტორიული მოვლენის/პროცესის მიზეზებისა და შედეგების ახსნა; ➤ ისტორიულ მოვლენების/პროცესების მნიშვნელობის შეფასება ლოკალურ და გლობალურ დონეზე; ➤ საკუთარი მოსაზრებების დასაბუთება ისტორიულ მოვლენებთან და პროცესებთან დაკავშირებით; ➤ ორიგინალური მოსაზრებების გამოთქმა ისტორიულ მოვლენებთან/პროცესებთან დაკავშირებით (მაგალითად, მათ მნიშვნელობასთან, მათ შორის არსებულ მიზეზ-შედეგობრივ კავშირებთან დაკავშირებით); ➤ ვარაუდის გამოთქმა - როგორ განვითარდებოდა ისტორია ამა თუ იმ ისტორიული მოვლენის განსხვავებულად წარმართვის შემთხვევაში (მაგალითად, რომ არ დაწყებულიყო პირველი მსოფლიო ომი). 	<p>სამიზნე ცნება "ისტორიული მოვლენა / პროცესი" - ისტორია არის ისტორიული მოვლენებისა და პროცესების ერთობლიობა. ყველა ისტორიულ მოვლენას აქვს გამომწვევი მიზეზი/მიზეზები; მოსდევს გარკვეული შედეგები. ზოგიერთი მათგანის მნიშვნელობა უფრო გლობალურია, ზოგიერთის - უფრო ლოკალური. ისტორიკოსები ხშირად განსხვავებულად აფასებენ ისტორიული მოვლენების მნიშვნელობას და მათ შორის არსებულ მიზეზ-შედეგობრივ კავშირებს.</p> <p>სამიზნე ცნების "ისტორიული მოვლენა/პროცესი" გათავისება საფუძველს ქმნის მომიჯნავე საგნების სამიზნე ცნებების გასააზრებლად (მოქალაქეობა (სამიზნე ცნება „მდგრადი განვითარება“, „მონაწილეობა“), გეოგრაფია (სამიზნე ცნება - მოსახლეობა, მეურნეობა, მდგრადი განვითარება)).</p>
--	---	--

ბ) სასწავლო თემები

თემა	თემის აღწერილობა
საქართველო და გარესამყარო პრეისტორიულ და ძველაღმოსავლურლურ პერიოდში	თემა გულისხმობს საქართველოში, კავკასიაში, მახლობელ აღმოსავლეთსა და ხმელთაშუაზღვისპირეთში კომპლექსური საზოგადოების განვითარების პროცესის შესწავლას. პროცესების წარმოჩენას, რომელიც ქვის და ბრინჯაოს ხანაში ამ რეგიონების ურთიერთდაკავშირებულ განვითარებას განაპირობებდა.
საქართველო და გარესამყარო ელინურ-ელინისტურ პერიოდში	თემა გულისხმობს სოციალურ-პოლიტიკური ცვლილებების განხილვას, რომელიც ჩვენმა ქვეყანამ ძვ.წ. II ათასწლეულის მიწურულიდან (ანუ გვიანი ბრინჯაოს ხანის კოლაფსის შემდგომი პერიოდიდან) ძვ.წ. I საუკუნებმდე (ელინისტური ხანის დასასრულამდე) განიცადა ძველაღმოსავლური ტერიტორიული იმპერიების (ასურეთი, აქემენიანთა სპარსეთი), ევრაზიის სტეპებიდან მოსული მომთაბარეების, ბერძნული კოლონიზაციისა და ელინისტური სახელმწიფოების ზეგავლენით.
საქართველო და გარესამყარო რომაულ პერიოდში	თემა გულისხმობს საქართველო ადგილის წარმოჩენას რომაულ სამყაროში ძვ.წ. I – ახ.წ. III საუკუნეებში (სამოქალაქო ომებისა და პრინციპატის ხანაში). სოციალურ-პოლიტიკური ცვლილებების განხილვას, რომელიც ჩვენმა ქვეყანამ ფარნავაზიანი მმართველების (მაგალითად, ფარსმან ქველის მეფობის) პერიოდში განიცადა.
საქართველო და გარესამყარო გვიანანტიკურ ხანაში / ადრეულ შუა საუკუნეებში	თემა გულისხმობს საქართველოს ადგილის წარმოჩენას IV-X საუკუნეებში ხმელთაშუაზღვისპირეთში, ევრაზიის სტეპებსა და მახლობელ აღმოსავლეთში მიმდინარე ისტორიულ პროცესებში. სოციალურ-პოლიტიკური ცვლილებების განხილვას, რომელიც ჩვენმა ქვეყანამ გაქრისტიანების, ვახტანგ გორგასალის მმართველობის, არაბთა ბატონობის და საქართველოს გაერთიანებისთვის ბრძოლის პერიოდში განიცადა.
საქართველო და გარესამყარო განვითარებულ შუა საუკუნეებში	თემა გულისხმობს საქართველოს ადგილის წარმოჩენას XI-XIII საუკუნეებში - ბიზანტიის იმპერიის გაძლიერებისა (მაკედონელთა დინასტია) და ჯვაროსნული ლაშქრობების პერიოდში. სოციალურ-პოლიტიკური ცვლილებების განხილვას, რომელიც ჩვენმა ქვეყანამ გაერთიანების პერიოდში, დავით აღმაშენებლისა და თამარ მეფის ეპოქაში განიცადა.
საქართველო და გარესამყარო გვიან შუა საუკუნეების პერიოდში	თემა გულისხმობს საქართველოს ადგილის წარმოჩენას XIII საუკუნის შუა ხანებიდან - XVII საუკუნის პირველ ნახევრამდე მიმდინარე ისტორიულ პროცესებში (მონღოლეთის იმპერიის ჩამოყალიბება და დაკრინება, დიდი გეოგრაფიული აღმოჩენები, "დენთის იმპერიების" წარმოქმნა). სოციალურ-პოლიტიკური ცვლილებების წარმოჩენას, რომელიც ჩვენმა ქვეყანამ მონღოლთა ბატონობის პერიოდში, სეფანთა ირანისა და ოსმალეთის დაპირისპირების ხანაში განიცადა.

საქართველო და გარესამყარო ადრეულ ახალ პერიოდში	თემა გულისხმობს საქართველოს ადგილისა და მდგომარეობის წარმოჩენას აბსოლუტიზმისა და განმანათლებლობის ხანაში. სოციალურ-პოლიტიკური ცვლილებების განხილვას, რომელიც ჩვენმა ქვეყანამ მუსმილი მმართველებისა და ერეკლე მეფის მმართველობის პერიოდში განიცადა.
საქართველო და გარესამყარო გლობალური ცვლილებებისა და ახალი ტიპის სახელმწიფოების ჩამოყალიბების პერიოდში („ხანგრძლივი XIX საუკუნე“ (1789 – 1914 წლები))	თემა გულისხმობს საქართველოს ადგილის წარმოჩენას "ინდუსტრიული რევოლუციისა" და "ნაციონალიზმის" ეპოქაში მიმდინარე ისტორიულ პროცესებში. სოციალურ-პოლიტიკურ ცვლილებების განხილვას, რომელიც ჩვენმა ქვეყანამ დამოუკიდებლობის დაკარგვის შემდეგ მეფის რუსეთის იმპერიაში განიცადა.
პირველი მსოფლიო ომი, საქართველოს პირველი რესპუბლიკა და ბოლშევიკური ოკუპაცია	თემა გულისხმობს საქართველოს ადგილის წარმოჩენას პირველი მსოფლიო ომისა და რუსეთის რევოლუციის პერიოდში. სოციალურ-პოლიტიკური ცვლილებების განხილვას, რომელიც ჩვენმა ქვეყანამ პირველი დემოკრატიული რესპუბლიკის არსებობის, საბჭოთა რუსეთის მიერ საქართველოს ოკუპაციისა და ბოლშევიკურ რეჟიმთან ბრძოლის პირველ პერიოდში განიცადა.
საქართველო და გარესამყარო ტოტალიტარიზმის, მეორე მსოფლიო ომის პერიოდში	თემა გულისხმობს საქართველოს ადგილის წარმოჩენას მეორე მსოფლიო ომის ეპოქაში და მის წინამორბედ პერიოდში. სოციალურ-პოლიტიკური ცვლილებების განხილვას, რომელიც ჩვენმა ქვეყანამ სტალინის მმართველობის წლებში განიცადა.
საქართველო და გარესამყარო ცივი ომის ეპოქაში	თემა გულისხმობს საქართველოზე „ცივი ომის“ ზეგავლენის წარმოჩენას. სოციალურ-პოლიტიკური ცვლილებების განხილვას, რომელიც ჩვენმა ქვეყანამ "დათბობის", "უძრაობისა" და "პერესტროიკის" პერიოდში განიცადა.
დამოუკიდებელი საქართველო და თანამედროვე მსოფლიო	თემა გულისხმობს საქართველოს ადგილის წარმოჩენას თანამედროვე სამყაროში. იმ სოციალურ-პოლიტიკური ცვლილებების/პროცესების განხილვას, რომელიც ჩვენმა ქვეყანამ დამოუკიდებლობის პერიოდში ტერიტორიული მთლიანობის შენარჩუნებისათვის ბრძოლის, რუსეთის 2008 წლის სამხედრო ინტერვენციისა და საერთაშორისო თანამეგობრობაში ინტეგრაციის პროცესში განიცადა.